Lietas arhīva Nr. C-5259-21/8
ECLI:LV:ZRT:2021:1110.C73525921.4.S

SPRIEDUMS
Latvijas Republikas vārdā

Jelgavā 2021. gada 10. novembrī

Zemgales rajona tiesa: tiesnese N.Paņkiva,
izskatīja rakstveida procesā /Nosaukums/prasību pret /Nosaukums A/par /Nosaukums A/darbības izbeigšanu.

Aprakstošā daļa

[1] Zemgales rajona tiesā saņemts /Nosaukums/(turpmāk – /Nosaukums/) pieteikums pret /Nosaukums A/(turpmāk - Biedrība) par Biedrības darbības izbeigšanu, kurā pamatojoties uz Biedrību un nodibinājumu likuma 53.panta 5.punktu, 57.panta pirmās daļas 1.punktu, 57.panta otrās daļas 1.punktu, 59.panta trešo daļu, lūdz:

- izbeigt Biedrības darbību;
- iecelt par Biedrības likvidatoru biedrības izpildinstitūcijas locekli /pers. A/;
- izbeigt Biedrības darbību bez likvidācijas, ja tiesa neieceļ tās likvidatoru.

[1.1] /Nosaukums/ prasību motivē ar to, ka /Nosaukums/ 2020. gada 18. maijā nosūtīja vēstuli uz Biedrības juridisko adresi, kurā aicināja Biedrību līdz 2020. gada 11. jūnijam sniegt skaidrojumu par biedrības darbības organizēšanu. Norādīts, ka Biedrība nebija iesniegusi gada pārskatus par 2014.-2018.gadu. Nav saprotams, kā tiek organizēta un notiek Biedrības darbība un kas to kontrolē, ja nav valdes. 2020.gada 15.jūlijā /Nosaukums/ uz Biedrības juridisko adresi nosūtīja brīdinājumu par Biedrības darbības izbeigšanu. Līdz 2020.gada 6.augustam Biedrība neatsaucās /Nosaukums/brīdinājumam un neiesniedza pieprasīto informāciju. Pieprasītā informācija nav saņemta arī līdz prasības pieteikuma sagatavošanas dienai.

Norādīts, ka Biedrība nav iesniegusi gada pārskatus par 2014.-2018.gadu, no kuriem būtu identificējama informācija par biedrības darbību šajos pārskata gados, piemēram, projektiem, pasākumiem vai aktivitātēm, tostarp bezmaksas aktivitātēm. /Nosaukums/ izvērtējot tā rīcībā esošo un pieejamo informāciju, konstatē, ka nav zināms, kas ir Biedrības biedri un ar ko Biedrība nodarbojas. Tāpat /Nosaukums/rīcībā nav informācijas, kā tiek organizētas grāmatvedība Biedrībā, kāda ir naudas plūsma.

[1.2] Saskaņā ar normatīvajiem aktiem biedrību un nodibinājumu plašākais mērķis ir tādas darbības veikšana, kas sniedz nozīmīgu labumu sabiedrībai vai kādai tās daļai. Tā kā Biedrība ignorē nodokļu administrācijas prasības, kā arī nav sniegusi /Nosaukums/nekādu informāciju, kas apliecinātu Biedrības aktīvu darbību, var secināt, ka faktiski Biedrības darbības vai dibināšanas mērķis nav bijis statūtos noteiktā mērķa sasniegšana, kam nav peļņas gūšanas rakstura.

Fakts, ka Biedrība neievēro normatīvajos aktos noteiktos pienākumus un atstāj bez ievērības /Nosaukums/ brīdinājumu, pierāda, ka Biedrība ir pārkāpusi likuma "Par Valsts ieņēmumu dienesta" 6.panta prasības un turpina tās neievērot arī šobrīd. /Nosaukums/ nosūtot Biedrībai brīdinājumu uz juridisko adresi, ir izpildījis priekšnosacījumus pieteikuma par biedrības darbības izbeigšanu izbeigšanai vispārējās jurisdikcijas tiesā atbilstoši Biedrību un nodibinājumu likuma 57.panta otrās daļas 1.punktam.

[1.3] Tā kā Biedrība pārkāpj normatīvajos aktos noteiktās prasības un pienākumus, un nav veikusi nekādus pasākumus pārkāpumu novēršanai, ir secināms, ka labums, ko sabiedrība gūs no Biedrības darbības izbeigšanas, - proti, nepieļaušanas, ka juridiski eksistējoša, bet faktiski nepastāvoša biedrība, kura nedarbojas noteikta sabiedrībai svarīga mērķa sasniegšanai, turpina pastāvēt un maldina sabiedrību par tās aktīvu darbību, - ir lielāks nekā biedrības tiesību un tiesisko interešu ierobežojums. Tādā veidā tiek samazināts arī nodokļu administrācijas slogs uzraudzīt un veikt pārbaudes biedrībā, kas faktiski nepastāv.

Atbilstoši /Nosaukums/rīcībā esošai informācijai ir redzams, ka vienīgā Biedrības amatpersona ar tiesībām pārstāvēt biedrību atsevišķi (no 2009. gada 26. augusta līdz 2014. gada 8. aprīlim) bija /pers. A/, un Biedrībai šobrīd nav aktīvu amatpersonu.

[1.4] Ņemot vērā, ka Biedrībai nav izpildinstitūcijas jeb amatpersonas, kura šobrīd būtu tiesīga pārstāvēt Biedrību, un vienīgā Biedrības amatpersona ar tiesībām pārstāvēt Biedrību atsevišķi periodā no 2009.gada 26.augusta līdz 2014.gada 8.aprīlim bija /pers. A/, turklāt tieši Biedrības valdes locekļa rīcībā ir vispilnīgākās ziņas par Biedrības lietām un grāmatvedības dokumentiem, /Nosaukums/ par Biedrības likvidatoru lūdz iecelt Biedrības bijušo amatpersonu /pers. A/, bez atlīdzības noteikšanas, jo tam nav objektīva pamata.

[1.5] No Biedrību un nodibinājumu likuma 61.panta trešās daļas skaidri izriet, ka biedrības likvidatora iecelšana, tostarp likvidācijas procesa uzsākšana, ir ekskluzīvs tiesas kompetences jautājums. Tādējādi, ja tiesa uzskatīs, ka tai nav pamata par biedrības likvidatoru iecelt /pers. A/, /Nosaukums/ lūdz iecelt citu likvidatoru vai arī lemt par Biedrības izslēgšanu no Uzņēmumu reģistra vestā biedrību un nodibinājumu reģistra bez likvidācijas un pēc analoģijas piemērot Komerclikuma 317.panta otro daļu.

[2] 2021. gada 17. septembrī tiesā saņemti Biedrības un trešās personas /pers. A/ rakstveida paskaidrojumi (lietas 22., 25.lapa), kur tiek paskaidrots, ka prasība netiek atzīta. Paskaidrots, ka Biedrības valde pieņēmusi lēmumu par Biedrības darbības izbeigšanu un likvidatora iecelšanu. Līdz ar to /Nosaukums/ prasība ir noraidāma. Norādīts, ka Biedrībai nav konta kredītiestādē.

[3] 2021. gada 11. oktobrī tiesā saņemta /Nosaukums/ atsauksme (lietas 34.lapa), kur paskaidro, ka 2021. gada 12. augustā /Nosaukums/ iesniedza tiesā pieteikumu par Biedrības darbības izbeigšanu. Savukārt 2021. gada 23. augustā /pers. A/ vērsās Uzņēmumu reģistrā (turpmāk – UR) ar pieteikumu un tam pievienoja dokumentus par biedrības darbības izbeigšanas ierakstīšanu biedrību un nodibinājumu reģistrā, un ir saņēmis pozitīvu rezultātu par biedrības likvidācijas uzsākšanas procesu. Uzskata, ka /pers. A/ neveic aktīvas darbības, lai biedrību likvidētu, bet novilcina laiku. Turklāt šāda /pers. A/ darbība ir pretēja /Nosaukums/ pieteikumā ietvertajam lūgumam tiesas ceļā likvidēt biedrību, jo tās biedri var

pieņemt lēmumu par darbības turpināšanu un neaktīvs subjekts – biedrība turpinās pastāvēt. /Nosaukums/ ieskatā lūgums par Biedrības likvidāciju ir izskatāms noteiktajā kārtībā.

[4] 2021. gada 11. oktobrī tiesā saņemti /pers. A/ rakstveida paskaidrojumi (lietas 37.lapa), kur norādīts, ka 2021.gada 30.augustā tika nosūtīts paziņojums Latvijas Vēstnesim par likvidāciju, kas attiecīgi tika publicēts 02.09.22021.

[5] Ar Zemgales rajona tiesas tiesneses 2021. gada 20. septembra lēmumu (lietas 29.-30.lapa), pamatojoties uz Covid-19 infekcijas izplatības pārvaldības likuma 10.pantu, nolemts izskatīt civillietu rakstveida procesā 2021. gada 10. novembrī, par ko paziņots lietas dalībniekiem (lietas 31.-33.lapa).

Motīvu daļa

[5] Novērtējot prasības pieteikumā norādītos apstākļus kopsakarā ar lietā esošajiem rakstveida pierādījumiem un trešās personas rakstveida paskaidrojumiem, tiesa atzīst, ka pieteikums ir pamatots un apmierināms.

[6] Saskaņā ar Biedrību un nodibinājumu likuma 3. pantu biedrība un nodibinājums iegūst juridiskās personas statusu ar brīdi, kad tie ierakstīti biedrību un nodibinājumu reģistrā.

[6.1] Lietā nav strīda, ka Biedrību un nodibinājumu reģistrā 2009. gada 26. augustā reģistrēta /Nosaukums A/vienotais reģistrācijas numurs /reģistrācijas numurs/, ar juridisko adresi /adrese//adrese/. No 2014. gada 8. aprīļa Biedrībai nav aktuālu amatpersonu (lietas 9.lapa).

[6.2] Atbilstoši Biedrību un nodibinājumu likuma 53. panta 5. punktam kā viens no biedrības darbība izbeigšanās veidiem ir biedrības darbības izbeigšanās ar tiesas nolēmumu.

Biedrību un nodibinājumu likuma 57. panta pirmās daļas 1. punkts nosaka, ka biedrības darbību, pamatojoties uz tiesas nolēmumu, var izbeigt, tostarp, ja biedrības darbība ir pretrunā ar Satversmi, likumiem vai citiem normatīvajiem aktiem.

Savukārt saskaņā ar minētā likuma 57.panta otrās daļas 1.punkta noteikumiem, pieteikumu tiesā var iesniegt prokurors vai Valsts ieņēmumu dienests, ja biedrība pēc Valsts ieņēmumu dienesta vai prokurora rakstveida brīdinājuma vai prokurora iesnieguma saņemšanas attiecīgajā brīdinājumā vai prokurora iesniegumā noteiktajā termiņā nav novērsusi pārkāpumus. Termiņš pārkāpumu novēršanai nosakāms ne īsāks par 15 dienām un ne garāks par trim mēnešiem (…).

[7] Prasības pieteikumā norādīts, un ar lietas materiālu kopumu apstiprinājies, ka Biedrība neievēro normatīvajos aktos noteiktos pienākumus, neiesniedz /Nosaukums/ pieprasīto informāciju un dokumentus, un ilgstoši atstāj bez ievērības /Nosaukums/ prasības iesniegt nodokļu administrācijā pieprasītos biedrības dokumentus.

[7.1] Tiesa uzskata par pamatotu /Nosaukums/norādīto, ka Biedrība ir pārkāpusi likuma "Par Valsts ieņēmumu dienesta" 6. panta prasības.

[7.2] No lietas materiāliem redzams, ka 2020. gada 18. maijā /Nosaukums/ Biedrībai uz juridisko adresi (lietas 7.lapa) nosūtīja pieprasījumu par informācijas sniegšanu, 2020. gada 7. jūlijā /Nosaukums/ biedrībai uz juridisko adresi nosūtīja Brīdinājumu (lietas 8.lapa) pārkāpuma novēršanai, kurā izteikts brīdinājums, ka līdz 2020. gada 6. augustam Biedrībai jānovērš brīdinājumā norādīto pārkāpumu un jāiesniedz /Nosaukums/ pieprasītā informācija un dokumenti. Ja līdz minētajam datumam konstatētais pārkāpums netiks novērsts, /Nosaukums/ iesniegs prasību tiesā par biedrības darbības izbeigšanu.

Līdz ar to Biedrība ir brīdināta par sekām, kādas var iestāties, ja Biedrība līdz noteiktajam termiņam nenovērsīs brīdinājumā norādīto pārkāpumu.

[7.3] Prasības pieteikumā norādīts, ka, neskatoties uz minēto, Biedrība nav novērsusi /Nosaukums/ 2020. gada 7. jūlija brīdinājumā norādītos pārkāpumus, ko tiesai nav pamats apšaubīt, jo saskaņā ar Civilprocesa likuma 96. panta piekto daļu pusei nav jāpierāda fakti, kurus šajā likumā noteiktajā kārtībā nav apstrīdējusi otra puse. Turklāt minētais fakts ir negatīvs fakts un atbilstoši vispāratzītam tiesību principam – *negative non probantus* - negatīvs fakts nav jāpierāda.

[7.4] Lietā nav iegūti pierādījumi, ka Biedrība būtu novērsusi brīdinājuma norādītos pārkāpumus brīdinājumā noteiktajā termiņā vai pēc tā, tādejādi tiesa secina, ka Biedrības darbība ir pretrunā ar Biedrību un nodibinājumu likuma 5.panta pirmās daļas noteikumiem.

[7.5] Ņemot vērā, ka ar lietas materiāliem apstiprinājās, ka /Nosaukums/nosūtīja Biedrībai rakstveida brīdinājumu pārkāpuma novēršanai un attiecīgajā brīdinājumā noteiktajā termiņā Biedrība nenovērsa pārkāpumus, konstatējams pamats Biedrības darbības izbeigšanai saskaņā ar Biedrību un nodibinājumu likuma 57.panta pirmās daļas 1.punktu.

[8] Saskaņā ar Biedrību un nodibinājumu likuma 59.panta pirmo daļu likvidāciju veic valdes locekļi, ja statūtos, biedru sapulces lēmumā vai tiesas nolēmumā nav noteikts citādi. Saskaņā ar minētā panta trešo daļu, ja biedrības darbība tiek izbeigta, pamatojoties uz tiesas nolēmumu, likvidatoru ieceļ un viņa atlīdzības apmēru un izmaksas kārtību nosaka tiesa.

Tādējādi, izbeidzot biedrības darbību tiesas ceļā, ir uzsākama Biedrības likvidācija.

[9] Lietā nav strīda, ka Biedrībai kopš 2014. gada 8. aprīļa nav izpildinstitūcijas jeb amatpersonas, kura šobrīd būtu tiesīga pārstāvēt Biedrību. Kā arī lietā nav strīda, ka kopš 2009. gada 26. augusta līdz 2014. gada 8. aprīlim Biedrību vienpersoniīgi pārstāvēja /pers. A/ (lietas 9.lapa).

[9.1] Biedrība un trešā persona iesniegusi lietā UR 2021. gada 26. augusta lēmumu (lietas 23.lapa) no kura redzams, ka nolemts izdarīt ierakstu biedrību un nodibinājumu reģistrā par Biedrības darbības izbeigšanu, pamatojoties uz Vienīgā biedra 23.08.2021. lēmums Nr.2021/1 un ierakstīt ziņas: Izmaiņas amatpersonu sastāvā: /pers. A/, personas kods /personas kods/, likvidators, ar tiesībām pārstāvēt biedrību atsevišķi. Paziņojums par darbības izbeigšanu un likvidācijas uzsākšanu publicēts laikrakstā Latvijas Vēstnesis Nr.169 2021. gada 2. septembrī (lietas 40.lapa).

Neskatoties uz UR 2021.gada 26.augustā pieņemto lēmumu, kā arī neskatoties uz to, ka ir uzsākta Biedrības likvidācija, tiesa atzīst, ka Biedrības darbība izbeidzama pamatojoties uz tiesa nolēmumu, tādējādi novēršot iespēju Biedrības darbības atjaunošanai, kas iespējama saskaņā ar Biedrību un nodibinājumu likuma 70.panta nosacījumiem.

[9.2] Tiesa, ievērojot lietā konstatētos apstākļus, atzīst, ka Biedrības darbība izbeidzama tiesas ceļā uzsākot Biedrības likvidāciju, pamatojoties uz Biedrību un nodibinājumu likuma 53.panta 5.punktu un 57.panta pirmās daļas 1.punktu un par Biedrības likvidatoru ieceļams /pers. A/, kurš šobrīd arī ir ierakstīts kā Biedrības likvidators saskaņā ar biedrību un nodibinājumu reģistrā ierakstītajām ziņām. Ievērojot to, ka tiesas rīcībā nav ziņu par biedrības mantas stāvokli, likvidācijas procesā veicamo darbību apjomu, tiesai nav iespējams lemt par likvidatora atlīdzības apmēru un tās izmaksas kārtību. Turklāt ņemot vērā lietā konstatēto, ka nav zināma nekāda informācija par Biedrību un tās darbību, tad atlīdzības likvidatoram noteikšanai nav nekāda objektīva pamata.

[10] Saskaņā ar Civilprocesa likuma 42. panta pirmo daļu, tiesas izdevumi, ja prasītājs no to samaksāšanas bijis atbrīvots, piespriežami no atbildētāja valsts ienākumos. Līdz ar to no Biedrības par labu valstij piedzenama valsts nodeva 70 *euro* un ar lietas izskatīšanu saistītie izdevumi

4,24 *euro*.

Atbilstoši Civilprocesa likuma 204.[1] pantam, tiesas spriedums daļā par tiesas izdevumu piedziņu, ir izpildāms labprātīgi 10 desmit dienu laikā pēc sprieduma stāšanās spēkā.

Rezolutīvā daļa

Saskaņā ar Civilprocesa likuma 8. un 97.pantu, tiesa

nosprieda

apmierināt prasību.

Izbeigt /Nosaukums A/vienotais reģistrācijas numurs /reģistrācijas numurs/, juridiskā adrese /adrese//adrese/, darbību.

Iecelt /pers. A/, personas kods /personas kods/, par /Nosaukums A/, vienotais reģistrācijas numurs /reģistrācijas numurs/, likvidatoru.

Piedzīt no /Nosaukums A/, vienotais reģistrācijas numurs /reģistrācijas numurs/, valsts labā valsts nodevu 70 *euro* (septiņdesmit *euro*), ieskaitot kontā: Valsts kase, reģistrācijas Nr.90000050138, BIC kods TRELLV22, konts LV55TREL1060190911200, norādot iemaksas mērķi: valsts nodeva civillietā Nr.C73565120.

Piedzīt no /Nosaukums A/vienotais reģistrācijas numurs /reģistrācijas numurs/, ar lietas izskatīšanu saistītos izdevumus 4,24 *euro* (četri *euro* 24 centi), ieskaitot kontā: Tiesu administrācija, Valsts kase, NMR 90001672316, BIC kods TRELLV22, konts LV51TREL2190458019000, norādot iemaksas mērķi: 21499 ar lietas izskatīšanu saistītie izdevumi civillietā Nr.C73565120.

Noteikt /Nosaukums A/termiņu sprieduma labprātīgai izpildei 10 dienas no sprieduma spēkā stāšanās dienas daļā par tiesas izdevumu piedziņu, uzliekot pienākumu iesniegt Zemgales rajona tiesā pierādījumus par tiesas izdevumu samaksu valsts ienākumos.

Spriedumu var pārsūdzēt 20 dienu laikā Zemgales apgabaltiesai, iesniedzot apelācijas sūdzību Zemgales rajona tiesā.

Tiesnese N.Paņkiva